

**CURS ACADÈMIC:** 2002-03

**LLICENCIATURA:** Periodisme

**CURS:** Segon

|                             |                                                   |
|-----------------------------|---------------------------------------------------|
| <b>Codi:</b>                | <b>20665</b>                                      |
| <b>Assignatura:</b>         | <b>Teoria i tècnica del llenguatge radiofònic</b> |
| <b>Tipus d'assignatura:</b> | T                                                 |
| <b>Nº de crèdits:</b>       | 5                                                 |
| <b>Professorat:</b>         | Natividad Ramajo                                  |
| <b>Quatrimestre:</b>        | 1                                                 |

### **Objectius Generals**

- ⇒ Completar la formació de l'alumne amb relació a la construcció del context general de programació, proporcionant les eines per a que conegui les tipologies i les estructures dels diversos programes informatius radiofònics.
- ⇒ Desenvolupar les actituds de disseny, producció i realització de programes informatius radiofònics.
- ⇒ Que l'alumne sigui apte per a dotar de coherència i estructura als diferents discursos informatius radiofònics.
- ⇒ Capacitar a l'estudiant per a l'anàlisi de les diferents narratives informatives radiofòniques.

### **Temari**

#### **Tema 1: El programa com a unitat programàtica**

- ⇒ Concepte de programa
- ⇒ Programes i gèneres radiofònics
- ⇒ Especificitat dels gèneres informatius radiofònics
- ⇒ Aproximació als programes informatius radiofònics

#### **Tema 2: La programació radiofònica**

- ⇒ Concepte de programació
- ⇒ La graella de programació
- ⇒ La coherència programàtica de les emissores radiofòniques
- ⇒ L'organització interna de les emissores radiofòniques
- ⇒ La no programació: les radiofòrmules

### Tema 3: Introducció històrica dels programes informatius radiofònics

- ⇒ Evolució dels formats informatius en la història de la ràdio
- ⇒ Context internacional: Estats Units i Europa
- ⇒ El cas espanyol
  - ⇒ Incidència dels aspectes socials, culturals i polítics en els programes informatius radiofònics
- ⇒ El cas català
  - ⇒ Incidència dels aspectes socials, culturals i polítics en els programes informatius radiofònics
- ⇒ Anàlisi del panorama actual
- ⇒ Projectió futura

### Tema 4: Tipologia dels programes informatius radiofònics

- ⇒ Criteris per al desenvolupament de una tipologia de programes
- ⇒ Les senyes d'identitat dels programes informatius radiofònics
- ⇒ Classificació dels programes informatius radiofònics

### Tema 5: L'informatiu i les rutines de producció

- ⇒ Terminologia habitual a l'hora de parlar de un informatiu
- ⇒ Informatiu i les seves característiques
- ⇒ Models dels informatius a la ràdio espanyola: periodicitat i línia editorial
- ⇒ Procés de producció dels informatius
  - ⇒ Estructura de la redacció de informatius
  - ⇒ Accés a la informació: agenda i fonts
  - ⇒ Periodisme de investigació
  - ⇒ Selecció de la informació:
    - ⇒ Consell de redacció
    - ⇒ Criteris de selecció
  - ⇒ Redacció de la informació
- ⇒ Procés d'edició de un informatiu
  - ⇒ El paper de l'editor-presentador

### Tema 6: Estructura de un informatiu

- ⇒ Les diferents edicions diàries i no diàries de un informatiu

- ⇒ La presentació o portada
- ⇒ El sumari o titulars
- ⇒ El tema de portada
- ⇒ Els diferents blocs de un informatiu
- ⇒ El tancament
- ⇒ Els gèneres informatius habituals a un informatiu
  - ⇒ Notícia estricta
  - ⇒ Crònica
  - ⇒ Entrevista d'actualitat
  - ⇒ Mini-reportatge

#### Tema 7: Realització de un informatiu

- ⇒ Elements identificatius específics dels informatius
- ⇒ El conductor i els locutors
  - ⇒ La locució
  - ⇒ La credibilitat de la veu
- ⇒ L'entradeta
- ⇒ La pauta
- ⇒ El guió
- ⇒ El ritme de un informatiu

#### Tema 8: L'actualització de la informació

- ⇒ Concepte d'actualització, actualitat
- ⇒ Els butlletins horaris
- ⇒ El flash informatiu
- ⇒ Les radiofòrmules informatives

#### Tema 9: Altres programes informatius 1

- ⇒ Programes de contingut específic: esportius, econòmics, culturals, cinematogràfics, musicals, etc.
  - ⇒ Elements identificatius específics
  - ⇒ Rutines de producció específiques d'aquest tipus de programes
- ⇒ Les retransmissions esportives
  - ⇒ L'emoció com a recurs informatiu
  - ⇒ La locució específica

#### Tema 10: Altres programes informatius 2

- ⇒ Programes informatius setmanals
  - ⇒ Anàlisi i interpretació com a valor afegit
- ⇒ Programes especials o monogràfics informatius

- ⇒ El monogràfic puntual
- ⇒ El monogràfic recurrent
- ⇒ El monogràfic cíclic

### Tema 11: Programes informatius d'opinió

- ⇒ Les tertúlies radiofòniques
  - ⇒ Els contertulis i el moderador
  - ⇒ L'actualitat en les tertúlies
- ⇒ Altres programes de polèmica
  - ⇒ El cara a cara
  - ⇒ El debat
  - ⇒ La taula rodona
- ⇒ L'opinió radiofònica en aquests programes informatius
- ⇒ La participació de l'audiència

### Tema 12: Programes informatius de gènere mixt

- ⇒ El magazine informatiu o la informació d'entreteniment
  - ⇒ El magazine com a programa contenidor
- ⇒ Elements identificatius i específics del magazine informatiu radiofònic
- ⇒ Els gèneres informatius radiofònics més usats en el magazine
- ⇒ La ràdio de les estrelles
  - ⇒ El paper del conductor
- ⇒ L'equip creador del magazine
- ⇒ La producció del magazine
- ⇒ L'humor en el magazine com a element diferenciador en el tractament de la informació

### Tema 13: Els programes informatius radiofònics a Internet

- ⇒ Mitjans de comunicació en xarxa
- ⇒ Les emissores de ràdio a Internet
  - ⇒ Emissores radiofòniques de difusió exclusiva per la xarxa: Internet radio
  - ⇒ Emissores radiofòniques de difusió no exclusiva per la xarxa: Broadcast radio
- ⇒ La programació informativa en xarxa
  - ⇒ La multidifusió de continguts
  - ⇒ Continguts específics de distribució en xarxa
- ⇒ El nou oient

### Tema 14: Panorama empresarial de la ràdio a Espanya i Catalunya

- ⇒ Principals empreses públiques i privades

- ⇒ Les ofertes programàtiques i les audiències
- ⇒ Les plantilles de treballadors de les emissores de ràdio

## Bibliografia Bàsica

- Actes del 1r Congrés de la ràdio a Catalunya*. Barcelona, 1997
- Balsebre, A. *Historia de la radio en España*. Cátedra. Barcelona. 2002
- Cebrián Herreros, M. *Géneros informativos audiovisuales*. Ed. Ciencia 3. Madrid. 1992
- Cebrián Herreros, M. *Información radiofónica: mediación técnica, tratamiento y programación*. Ed. Síntesis. Madrid. 1994
- Martí Martí, J. M. *Modelos de programación radiofónica*. Feed-Back Eds. Barcelona, 1990
- Martí Martí, J. M. *La ràdio a Catalunya*. CIC. Barcelona, 1996
- Merayo Pérez, A. *Para entender la radio. Estructura del proceso informativo radiofónico*. Publicaciones de la Universidad Pontificia de Salamanca. Salamanca. 1992
- Ortiz, M. A. y Volpini, F. *Diseño de programas en radio*. Paidós. Barcelona. 1995
- Sánchez, C. *Las tertulias en la radio*. Publicaciones de la Universidad Pontificia de Salamanca. Salamanca. 1994

## Bibliografia Complementària

- Balsebre, A. *La credibilidad de la radio informativa*. Feed-Back Eds. Barcelona. 1993
- Balsebre, A. "La professionalitat dels periodistes a la ràdio espanyola", en *Anàlisi*, nº 18. 1995. pp. 37-57
- Colombo, F. *Últimas noticias sobre el periodismo*. Ed. Anagrama. Barcelona. 1997
- Huertas, A. y Perona, J. J. *Redacción y locución en medios audiovisuales*. Ed. Bosch. Barcelona. 1999
- Pereira, M. *La redundancia en la noticia radiofónica estricta*. TD. Dpto. Comunicación Audiovisual y Publicidad. UAB. 1989
- Toral, G. *Tertulias. Mentideros y programas de radio*. Alberdania. Zarauz. 1998
- Villafañe, J. et al. *Fabricar noticias: las rutinas productivas en radio y televisión*. Ed. Mitre. Barcelona. 1987

## Sistema d'Avaluació

### Opció A:

Alumnes amb assistència continuada

La nota final serà la resultant de fer el promig de la nota aconseguida en l'examen teòric i la dels exercicis pràctics que es considerin puntuables. És imprescindible per a fer promig que totes dues estiguin aprovades.

### Opció B:

Alumnes que no optin per a l'opció A

Examen teòric i pràctic. L'examen es farà el dia assenyalat a tal efecte per la Gestió Acadèmica de la Facultat. Les dues notes faran promig. És imprescindible per fer promig que les dues estiguin aprovades.